

Problémaalapú tanulás

- A hozzászóláshoz [regisztráció](#) és [bejelentkezés](#) szükséges

Módszer típusa

Tanítási-tanulási módszerek

Tanítási-tanulási módszer típusa

Tanulóközpontú

Rövid összefoglalás

„Tudás, megértés és oktatás olyan koncepciója, amely gyökeresen különbözik a tárgy-alapú tanulás, jóval megszokottabb koncepciójától.” (Barrows, 2003)

A módszer kifejtése

Barrows és Tamblyn (1980) úgy definiálták a probléma-alapú tanulást, mint a munka folyamatát a probléma megértése és megoldása felé, mely során a tanuló elsajátítja a szakmai készségeket.

A problémaalapú tanulás (PAT, Problem Based Learning – PBL) egyike azoknak a módszereknek, melyek a konstruktív pedagógiai gyakorlatban már bizonyítottak. (A módszert először egy kanadai egyetemen alkalmazták az 1960-as években orvosi esetekkel kapcsolatban).

A konstruktivista pedagógiából jól ismert megállapítás, hogy az új fogalmak beépüléséhez szükséges az is, hogy az új ismeretek hasznosnak ígérkezzenek a diákok számára. A probléma-alapú tanulás során a diákok aktív szereplőkké válnak, akik kisebb csoportokban dolgoznak. Ebben a folyamatban rendkívül fontos szerepet kap az önálló gondolkodás éppúgy, mint a társakkal való kommunikáció.

A módszer alkalmazása során elsőként valamilyen probléma kerül terítékre, melyet a tanulók alaposan körül járnak, értelmeznek. A probléma megoldásához csoport együttesen, konszenzusra törekedve jut el. Ebben a munkában az egyéni munka és a csapatjáték egyaránt fontos. A probléma megoldását minden csoport bemutatja, melyet megbeszélés, értékelés követ.

A módszerrel kapcsolatos kihívások, buktatók és azok kezelése

A probléma-alapú tanulás a tanártól is, a tanulóktól is más típusú attitűdöt és munkamódszereket kíván. Ez azt jelenti, hogy a tanári felkészülés és a pedagógus órai tevékenysége, szerepe is eltér a tradicionálistól.

Jelenleg a tanárok 25-30 fős osztályokban tanítanak, azonban egy jól működő csoport felső létszáma ennél jóval kisebb. Így egy tanár több csoportnak is a tutora, ami sokkal nehezebb feladatot jelent, mint egy frontális órát tartani. Sajnos ennek feloldása nagyon nehéz, hiszen nem határozhatjuk meg, hogy a tanárok kevesebb diákot tanítsanak. Egyik megoldás, hogy a csoportmunkát szakkörökön alkalmazzuk.

Gyakorlati tippek a módszer alkalmazásához

A PBL módszerrel való tanítás végén a diákoknak lehetőséget kell biztosítsunk a tanultak bemutatására, azaz ne csak a tények tudását ellenőrizzük, hanem például a problémafelismerő, problémamegoldó, kommunikációs képességet is.

Erre a típusú értékelésre alkalmasak a különféle alternatív értékelési módok, mint: a gyakorlati vizsga, fogalomtérkép, párértékelés, ön-értékelés, szóbeli vizsga. Ezen alternatív értékelési módok alkalmazása annál hatékonyabb, minél többféle részeredmény összegzéséből vonjuk le a végső következtetést.

A módszer előnyei

Segíti az olyan kompetenciák fejlődését, amelyek a hagyományos oktatás során háttérben maradnak, de az életben nagy szükség lesz rá. Ilyen például a csoportmunka, az együttműködési készség, a magyarázóképeség. Ezen felül segíti a diákok önszabályozó tanulásának a kialakítását. Javítja a változásokhoz való alkalmazkodóképességet, az ismeretlen helyzetekben történő problémamegoldó képességet, illetve a meghozott döntések érvekkel alátámasztott indoklását. Fejlesztőleg hat a kritikai és a kreatív gondolkodási képességre, valamint más elgondolásának, nézetének elfogadási, illetve értékelési képességre, az empátikus képességre.